

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Орхон аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ОРА-2024/32/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Орхон аймаг
2024 он

Орхон аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: Ц.Нармандах
Утас: 70353088 Цахим хаяг: narmandakhts@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Б.Буян-Ундрах
Утас: 70355805 Цахим хаяг: byanundrakhb@audit.gov.mn

Аудитор: Г.Даваасүрэн
Утас: 70357855 Цахим хаяг: davaasureng@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

**ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

61033 Орхон аймаг, Баян-Өндөр сум,
Урт булаг баг, Ханддоржийн
гудамж, Утас/Факс: 70359826
Цахим шуудан: orkhon@audit.gov.mn

2024.08.25 № 87
танай _____-ны № _____-т

ОРХОН АЙМГИЙН ОРОН
НУТГИЙН ӨМЧИЙН ГАЗРЫН
ДАРГА Ц.ЭРДЭНЭЧИМЭГ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Орхон аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Орхон аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Орхон аймгийн Орон нутгийн өмчийн газар нь 2023 онд орон нутгийн төсвөөс 566,331.00 мянган төгрөгийг зардлын зүйл ангиар зарцуулах санхүүжилтийн төсвийн хуваарийг батлуулсан бөгөөд тайлант онд дээд шатны төсвийн захирагчид зардал хооронд шилжүүлэн зарцуулах 3 удаагийн хүсэлтээр нийт 103,450.0 мянган төгрөгийг зардал хооронд шилжүүлэн зарцуулж 22,973.99 мянган төгрөгийг буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансаар үндсэн үйл ажиллагааны орлого /тендерийн орлого/ 8,470.00 мянган төгрөг, 315 айлын орон сууцны түрээсийн орлого 2,009,754.23 мянган төгрөгийн орлого хүлээн авч 16,566.64 мянган төгрөгийг аймгийн төсвийн ерөнхий дансанд, 1,993,187.58 мянган төгрөгийг Монгол улсын Хөгжлийн банкны дансанд, 8,470.00 мянган төгрөгийг Эрдэнэт санд тус тус төвлөрүүлсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Орхон аймгийн Орон нутгийн өмчийн газар нь тайлант онд 6 нэр төрлийн 2,911,183.35 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг балансаас баланст шилжүүлэн авсан, орон нутгийн хөрөнгө оруулалтаар хийгдсэн 4,254,157.10 мянган төгрөгийн барилга байгууламж, 2,073,460.0 мянган төгрөгийн тээврийн хэрэгсэл, 824,554.83 мянган төгрөгийн зам гүүр, 30,168,171.0 мянган төгрөгийн дуусаагүй барилга, 129,879.13 мянган төгрөгийн биет бус хөрөнгө хүлээн авч хөрөнгөд бүртгэсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 8 зорилт, 52 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр аймгийн Засаг даргатай байгуулж, хэрэгжилт 97.9 хувьтай үнэлэгдсэн байна.

Тухайн аудитыг хийх явцад аудитын дүгнэлт, тайлантай холбогдуулан аудит гүйцэтгэж буй төрийн аудитын албан хаагчид аливаа этгээдээс зүй бусаар нөлөөлөх нөлөөлөл, мэдээллийн нууцлал, ашиг сонирхол, ёс зүйтэй холбоотой холбогдох хуулийн дагуу мэдэгдлүүдийг гарган баталгаажуулсан болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ц.НАРМАНДАХ

ХОЁР. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ**2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан**

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	26,862,872.15	12,927,165.32
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	26,862,872.15	12,927,165.32
351	Түүхий эд материал	25,764,472.15	12,221,165.32
35110	Тусгай зориулалттай материал	25,764,472.15	12,221,165.32
354	Хангамжийн материал	1,098,400.00	706,000.00
35410	Бичиг хэргийн материал	80,400.00	120,000.00
35420	Аж ахуйн материал	556,500.00	521,500.00
35450	Барилгын засварын материал	461,500.00	64,500.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	78,229,835,666.14	104,724,447,265.78
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	78,229,835,666.14	104,724,447,265.78
392	Биет хөрөнгө	77,421,614,999.23	103,374,537,466.83
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	11,337,021,399.54	17,088,939,944.54
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-748,466,581.52	-1,087,048,277.99
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	301,893,051.00	2,417,353,051.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-202,476,549.95	-487,305,458.50
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	194,392,216.20	250,363,346.20
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-96,661,501.11	-130,017,153.16
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	76,554,353.00	119,212,441.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-38,747,747.77	-53,730,043.06
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	270,620,735.74	2,011,872,778.74
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	-71,508,422.90	-373,592,031.94
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	66,398,994,047.00	83,618,488,870.00
393	Биет бус хөрөнгө	808,220,666.91	1,349,909,798.95
39301	Програм хангамж	1,250,000.00	1,250,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-874,999.86	-1,124,999.82
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	831,054,000.00	1,384,933,132.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	-23,208,333.23	-35,148,333.23
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	78,256,698,538.29	104,737,374,431.10
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	78,256,698,538.29	104,737,374,431.10
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	78,256,698,538.29	104,737,374,431.10
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	837,434,000.00	1,261,434,000.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	74,791,103,069.47	100,847,778,962.28
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	74,791,103,069.47	74,791,103,069.47
51220	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	26,056,675,892.81
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	2,628,161,468.82	2,628,161,468.82
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	78,256,698,538.29	104,737,374,431.10

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	36,135,813,206.16	42,293,195,820.34
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	34,416,600,825.46	39,708,640,586.34
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого- Үндсэн хөрөнгө	33,924,059,311.80	39,471,810,586.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	436,562,813.66	236,830,000.34
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,719,212,380.70	2,584,555,234.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,480,443,480.70	2,018,224,234.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	1,446,371,480.70	2,009,754,234.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	16,240,000.00	8,470,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	238,768,900.00	566,331,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	238,768,900.00	566,331,000.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2,222,819,950.22	3,069,635,991.67
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,222,819,950.22	3,069,635,991.67
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	681,523,939.96	981,171,210.96
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	143,096,460.00	276,087,069.00
210101	Үндсэн цалин	98,906,768.00	133,125,600.00
210102	Нэмэгдэл	36,243,412.00	88,954,098.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	6,477,000.00	31,003,525.00
210104	Урамшуулал	1,469,280.00	23,003,846.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	18,919,201.00	34,887,929.13
210201	Тэтгэврийн даатгал	13,448,480.88	20,852,513.99
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,546,965.89	3,542,477.82
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,156,932.63	2,821,323.30
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	251,529.26	741,400.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,515,292.34	6,930,214.02
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	7,338,613.72	8,496,625.06
210301	Гэрэл, цахилгаан	166,396.88	1,828,038.29
210302	Түлш, халаалт	6,990,453.55	5,097,863.44
210303	Цэвэр, бохир ус	181,763.29	1,120,723.33
210304	Байрны түрээс	0.00	450,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	16,240,750.72	15,193,724.90
210401	Бичиг хэрэг	10,397,500.00	9,660,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	681,200.72	694,171.10
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	148,500.00	148,509.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	495,000.00	2,817,991.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	0.00	1,873,053.80

2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	42,944,164.00	38,174,400.00
210604	Урсгал засвар	42,944,164.00	38,174,400.00
2107	Томилолт, зочны зардал	10,590,500.00	26,415,400.00
210702	Дотоод албан томилолт	10,590,500.00	26,415,400.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	34,128,695.00	36,366,739.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	27,630,000.00	24,880,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	0.00	2,280,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	400,000.00	400,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	42,060.00	42,060.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	22,000.00	22,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	850,000.00	2,760,000.00
210807	Газрын төлбөр	5,184,635.00	5,982,679.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	408,265,555.52	545,549,323.87
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	0.00	14,990,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	408,265,555.52	530,559,323.87
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,541,296,010.26	2,088,464,780.71
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	20,433,314.00	47,266,560.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	0.00	30,413,800.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	20,433,314.00	16,852,760.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	58,250,715.56	39,540,632.71
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	58,250,715.56	39,540,632.71
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	1,462,611,980.70	2,001,657,588.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,462,611,980.70	2,001,657,588.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	33,912,993,255.94	39,223,559,828.67
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	21,590,067,424.24	13,166,883,935.86
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	21,212,563,342.93	12,954,751,282.49
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	377,504,081.31	212,132,653.37
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-21,590,067,424.24	-13,166,883,935.86
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	12,322,925,831.70	26,056,675,892.81

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	1,775,191,080.70	2,584,555,234.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,719,212,380.70	2,584,555,234.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,480,443,480.70	2,018,224,234.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	1,446,371,480.70	2,009,754,234.00

131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	16,240,000.00	8,470,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	238,768,900.00	566,331,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	238,768,900.00	566,331,000.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	1,775,191,080.70	2,500,443,614.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,775,191,080.70	2,500,443,614.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	233,895,070.44	411,978,833.29
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	143,096,460.00	276,087,069.00
210101	Үндсэн цалин	98,906,768.00	133,125,600.00
210102	Нэмэгдэл	36,243,412.00	88,954,098.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	6,477,000.00	31,003,525.00
210104	Урамшуулал	1,469,280.00	23,003,846.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	18,919,201.00	34,887,929.13
210201	Тэтгэврийн даатгал	13,448,480.98	20,852,513.99
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,546,965.89	3,542,477.82
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,156,932.63	2,821,323.30
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	251,529.16	741,400.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,515,292.34	6,930,214.02
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	7,338,613.72	8,496,625.06
210301	Гэрэл, цахилгаан	166,396.88	1,828,038.29
210302	Түлш, халаалт	6,990,453.55	5,097,863.44
210303	Цэвэр, бохир ус	181,763.29	1,120,723.33
210304	Байрны түрээс	0.00	450,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	15,477,200.72	13,390,671.10
210401	Бичиг хэрэг	9,767,000.00	9,730,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	681,200.72	694,171.10
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	148,500.00	148,500.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	495,000.00	2,818,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,344,400.00	1,344,400.00
210604	Урсгал засвар	4,344,400.00	1,344,400.00
2107	Томилолт, зочны зардал	10,590,500.00	26,415,400.00
210702	Дотоод албан томилолт	10,590,500.00	26,415,400.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	34,128,695.00	36,366,739.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	27,630,000.00	24,880,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	0.00	2,280,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	400,000.00	400,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	42,060.00	42,060.00

210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	22,000.00	22,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	850,000.00	2,760,000.00
210807	Газрын төлбөр	5,184,635.00	5,982,679.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	0.00	14,990,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	0.00	14,990,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,541,296,010.26	2,088,464,780.71
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	20,433,314.00	47,266,560.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	0.00	30,413,800.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	20,433,314.00	16,852,760.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	58,250,715.56	39,540,632.71
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	58,250,715.56	39,540,632.71
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	1,462,611,980.70	2,001,657,588.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,462,611,980.70	2,001,657,588.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	0.00	84,111,620.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	0.00	84,111,620.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	0.00	84,111,620.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	0.00	84,111,620.00
223001	Бусад хөрөнгө	0.00	84,111,620.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	0.00	-84,111,620.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	837,434,000.00	2,628,161,468.82	74,791,103,069.47	78,256,698,538.29
D01	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	837,434,000.00	2,628,161,468.82	74,791,103,069.47	78,256,698,538.29
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	837,434,000.00	2,628,161,468.82	74,791,103,069.47	78,256,698,538.29
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	424,000,000.00	0.00	0.00	424,000,000.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	26,056,675,892.81	26,056,675,892.81
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,261,434,000.00	2,628,161,468.82	100,847,778,962.28	104,737,374,431.10

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	566,331,000.00	543,357,013.29
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	566,331,000.00	543,357,013.29
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	518,614,700.00	496,090,453.29
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	289,032,000.00	276,087,069.00
210101	Үндсэн цалин	138,264,500.00	133,125,600.00
210102	Нэмэгдэл	89,413,700.00	88,954,098.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	38,693,000.00	31,003,525.00
210104	Урамшуулал	22,660,800.00	23,003,846.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	36,204,000.00	34,887,929.13
210201	Тэтгэврийн даатгал	20,064,600.00	20,852,513.99
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,706,900.00	3,542,477.82
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,965,700.00	2,821,323.30
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	741,400.00	741,400.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,725,400.00	6,930,214.02
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	16,219,300.00	8,496,625.06
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,633,400.00	1,828,038.29
210302	Түлш, халаалт	7,098,300.00	5,097,863.44
210303	Цэвэр, бохир ус	4,037,600.00	1,120,723.33
210304	Байрны түрээс	450,000.00	450,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	13,852,100.00	13,390,671.10
210401	Бичиг хэрэг	9,730,000.00	9,730,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,155,600.00	694,171.10
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	148,500.00	148,500.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,818,000.00	2,818,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	85,490,400.00	85,456,020.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	63,283,600.00	63,249,300.00
210602	Тавилга	20,862,400.00	20,862,320.00
210604	Урсгал засвар	1,344,400.00	1,344,400.00
2107	Томилолт, зочны зардал	26,415,400.00	26,415,400.00
210702	Дотоод албан томилолт	26,415,400.00	26,415,400.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	36,411,500.00	36,366,739.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	24,880,000.00	24,880,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	2,280,000.00	2,280,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	400,000.00	400,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	78,500.00	42,060.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	30,000.00	22,000.00

210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,760,000.00	2,760,000.00
210807	Газрын төлбөр	5,983,000.00	5,982,679.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	14,990,000.00	14,990,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	14,990,000.00	14,990,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	47,716,300.00	47,266,560.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	47,716,300.00	47,266,560.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	30,413,800.00	30,413,800.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	17,302,500.00	16,852,760.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	566,331,000.00	543,357,013.29
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	566,331,000.00	543,357,013.29
132001	Орон нутгийн төсвөөс	566,331,000.00	543,357,013.29
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1
610001	Төсвийн байгууллага	1	1
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	13	10
620001	Удирдах ажилтан	1	1
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	10	8
620003	Үйлчлэх ажилтан	2	1
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	8	7
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	5	3

2.5 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	17,831,500.00	2,018,224,234.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	17,831,500.00	2,018,224,234.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	9,371,500.00	0.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	3,792,500.00	0.00
210401	Бичиг хэрэг	1,805,000.00	0.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,987,500.00	0.00
2107	Томилолт, зочны зардал	2,829,000.00	0.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,829,000.00	
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,750,000.00	0.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,750,000.00	0.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	8,460,000.00	2,018,224,234.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	8,460,000.00	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	8,460,000.00	0.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	1,462,611,980.70	2,018,224,234.00
213403	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	73,049,244.70	16,566,646.00
213503	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,389,562,736.00	2,001,657,588.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,480,443,480.70	2,018,224,234.00

1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,480,443,480.70	2,018,224,234.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	17,832,000.00	0.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,462,611,480.70	2,018,224,234.00

ГУРАВ. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ:

Аудитаар нийт 1,159.0 мянган төгрөгийн зөрчил¹ илэрснээс 1,000.0 мянган төгрөгийн албан шаардлага хүргүүлж, 159.0 мянган төгрөгийн 2 зөвлөмж өгсөн.

5.1 Төлбөрийн акт

Тайлант онд төлбөрийн акт тогтоогоогүй.

5.2 Албан шаардлага

Өндөр насны тэтгэвэр тогтоолгосон албан хаагчид байгууллагын дотоод журмын дагуу 1,000,000 төгрөгийн тэтгэмж олгосон зөрчлийг таслан зогсоож давтан гаргахгүй байх албан шаардлага хүргүүлсэн.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1.Томилолтын зардалтай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Байгууллагын албан хаагчдын томилолтын зардлын анхан шатны баримтын бүрдэл дутуу байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1-д “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, 16.5.5-д “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.6-д "Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн, шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна" гэж заасныг хэрэгжүүлээгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Анхан шатны баримтын бүрдлийг хангуулсны үндсэн дээр томилолтын зардлыг 100 хувь олгож байх.

2. Нийт зардалтай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Худалдан авч орлогоор бүртгэсэн бараа, ажил үйлчилгээний тоо хэмжээ, үнийн дүнг цахим төлбөрийн баримтад нийт дүнгээр бүртгэсэн байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.6-д "Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн, шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна", Сангийн сайдын 2017 оны 347 дугаар тушаалаар баталсан "Өмчийн бүх хэлбэрийн аж ахуйн нэгж, байгууллагад нийтлэг хэрэглэгдэх анхан шатны бүртгэлийн маягтыг нөхөх заавар"-ын 6 дах хэсэг 5-д "Төлбөрийн баримт нь бараа, ажил, үйлчилгээний төлбөр, тооцоо хийгдсэнийг нотлох анхан шатны цаасан болон цахим баримт юм. Төлбөрийн баримтад борлуулагч, худалдан авагчийг таних тэмдэг, татвар төлөгчийн дугаар, төлбөр тооцоо хийгдсэн он, сар, өдөр, бараа, ажил, үйлчилгээний нэр, код, тоо хэмжээ, үнэ, татварын дүнг тусгана. Төлбөрийн баримтыг цахим гарын үсэг эсхүл тусгай нууцлалын QRкодоор баталгаажуулах бөгөөд Монгол Улсын Стандарт

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

MNS 6529:2015 “Татварын нэгдсэн системд ашиглах төлбөрийн баримтын ерөнхий шаардлага”-д заасан загварын дагуу бүртгэлийн машинаар хоёр хувь үйлдэнэ” гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Төлбөрийн баримтад бараа, ажил, үйлчилгээний нэр, код, тоо хэмжээг дэлгэрэнгүй тусгуулсны үндсэн дээр төлбөр тооцоог хийж байх.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 05 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

ДӨРӨВ. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Орхон аймгийн Орон нутгийн өмчийн газар	3	1,159.0			1	1,000.0	2	159.0				
Дүн	3	1,159.0			1	1,000.0	2	159.0				

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ		1			1			
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ		1			1			